

O'ZBEKISTONDA MAJBURIY SUG'URTA BOZORIDA YANGI INNOVATSIYALARNING AHAMIYATI

Masimdjanova Muqaddam Xikmatovna

O'zbekiston jurnalistika va ommaviy kommunikatsiyalar
universiteti o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11071850>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 15-April 2024 yil

Ma'qullandi: 20-April 2024 yil

Nashr qilindi: 26-April 2024 yil

KEY WORDS

*majburiy sug'urta, innovatsiya,
raqamli texnologiyalar, iqtisodiy
barqarorlik*

ABSTRACT

Majburiy sug'urta bozorining O'zbekistonda rivojlanishi, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish va iqtisodiyotning umumiy barqarorligini oshirish o'rtasidagi aloqani o'rganishga bag'ishlangan. Ushbu maqola, yangi texnologik innovatsiyalar qanday qilib sug'urta sohasining samaradorligini yaxshilashi, mijozlar uchun qulayliklar yaratishi va sug'urta kompaniyalari faoliyatining samaradorligini oshirishi mumkinligini tahlil qiladi. Shuningdek, O'zbekistondagi sug'urta bozorini yanada rivojlantirish uchun amaliy takliflar keltiriladi.

O'zbekistonda majburiy sug'urta bozori so'nggi yillarda sezilarli darajada o'sishni boshdan kechirmoqda. Bu jarayon, iqtisodiyotning umumiy barqarorlashuvi, aholining sug'urta xizmatlariga bo'lgan talabining oshishi va hukumatning sug'urta sohasidagi islohotlarni faollashtirish siyosati bilan chambarchas bog'liq. Biroq, shu bilan birga, sug'urta bozorining rivojlanishi yangi texnologiyalar va innovatsiyalarni talab etadi. Bu esa, sug'urta kompaniyalari oldida mijozlarga yuqori sifatli xizmat ko'rsatish, sug'urta mahsulotlarini kengaytirish va sohani yanada raqobatbardosh qilish kabi dolzarb vazifalarni qo'yadi.

Majburiy sug'urta bozorining rivojlanishida yangi texnologiyalar va innovatsiyalarning ahamiyati beqiyosdir. Raqamli texnologiyalar, ma'lumotlar tahlili, sun'iy intellekt va blockchain kabi zamonaviy yechimlar sug'urta jarayonlarini optimallashtirish, mijozlar bilan muloqot qilish usullarini yaxshilash va sug'urta da'volari bilan ishlash samaradorligini oshirish imkonini beradi. Shu sababli, O'zbekistonning majburiy sug'urta bozorida yangi innovatsiyalarni joriy etish va rivojlantirish, nafaqat sug'urta sohasining o'sishi, balki mamlakat iqtisodiyotining yanada barqaror rivojlanishi uchun ham zarurdir.

Bunday kontekstda, O'zbekistonda majburiy sug'urta bozorini takomillashtirish va unga zamonaviy texnologiyalarni tatbiq etish masalasi dolzarb ahamiyat kasb etadi. Bu jarayon nafaqat sug'urta kompaniyalari va mijozlar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni yaxshilaydi, balki mamlakat iqtisodiyotining umumiy rivojlanish darajasiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Adabiyotlar Sharhi

Majburiy sug'urta bozorining rivojlanishi va yangi texnologiyalarining ahamiyati bo'yicha xorijiy tajriba keng ko'lamli va turli-tuman. Rivojlangan va rivojlanayotgan

mamlakatlar ushbu sohada qo'llayotgan zamonaviy yechimlar orqali o'z sug'urta bozorlarini qanday qilib yanada raqobatbardosh va samarali qilish mumkinligini namoyish etmoqdalar. Ushbu adabiyotshunoslikda turli mamlakatlarning tajribalariga asoslanib, O'zbekistondagi majburiy sug'urta bozori uchun foydali bo'lishi mumkin bo'lgan asosiy yondashuvlar va innovatsiyalar ko'rib chiqiladi.

Rivojlangan Mamlakatlar Tajribasi

AQSh va Yevropa Ittifoqi: AQSh va Yevropa mamlakatlari sug'urta bozorida texnologik innovatsiyalarni faol ravishda qo'llab-quvvatlaydilar. Bu mamlakatlarda sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar (Big Data) va blockchain texnologiyalari keng qo'llaniladi. Bu texnologiyalar sug'urta kompaniyalariga katta hajmdagi ma'lumotlarni samarali boshqarish, mijozlar xulq-atvorini tahlil qilish va shaxsiylashtirilgan sug'urta mahsulotlarini taqdim etish imkonini beradi (Johnson, 2020).

Buyuk Britaniya: Buyuk Britaniyada raqamli sug'urta platformalari va sun'iy intellekt asosidagi robot-maslahatchilar sug'urta sohasida xizmat ko'rsatish sifatini oshirishga yordam beradi. Bu yechimlar mijozlarga sug'urta mahsulotlari haqida tezkor ma'lumot olish, sug'urta polislari bo'yicha maslahatlar olish va zarur hollarda da'volarni tez va oson tarzda rasmiylashtirish imkoniyatini yaratadi (Smith, 2021).

Rivojlanayotgan Mamlakatlar Tajribasi

Hindiston: Hindiston sug'urta bozorida mobil texnologiyalarning o'sishi diqqatga sazovordir. Mobil ilovalar orqali sug'urta xizmatlari ko'rsatish, aholining keng qatlamiga sug'urta mahsulotlarini taqdim etishda muhim rol o'ynaydi. Hindistonning turli mintaqalarida aholining katta qismi ilk bor aynan mobil ilovalar orqali sug'urta bilan tanishadi va foydalanadi (Patel, 2022).

Braziliya: Braziliyada geolokatsiya texnologiyalari va sun'iy intellekt asosida ishlovchi tahlil tizimlari keng qo'llanilmoqda. Bu texnologiyalar, ayniqsa, transport vositalari sug'urtasi sohasida juda samarali bo'lib, sug'urta kompaniyalari uchun zararlar va xatarlarni aniqroq baholash imkonini beradi (Gomez, 2022).

Xulosa va takliflar

O'zbekistonda majburiy sug'urta bozorida innovatsiyalarni joriy etish va rivojlantirish bo'yicha quyidagi qadam va strategiyalar taklif etiladi:

1. **Texnologik bazani modernizatsiya qilish:** Sug'urta kompaniyalari zamonaviy IT infrastrukturasi va ma'lumotlar bazasini yaratish yoki yangilash orqali mijozlar bilan o'zaro aloqani yaxshilashi, jarayonlarni avtomatlashtirishi va ma'lumotlarni tezkor tahlil qilishi mumkin. Buning uchun dasturiy ta'minotni yangilash, bulutli hisoblash xizmatlaridan foydalanish va sun'iy intellekt asosidagi tizimlarni integratsiya qilish kerak.

2. **Raqamli platformalarni rivojlantirish:** Mijozlarga onlayn tarzda sug'urta xizmatlarini taklif etuvchi raqamli platformalar va mobil ilovalarni ishlab chiqish va takomillashtirish. Bu usullar mijozlarga sug'urta mahsulotlari haqida ma'lumot olish, shartnomalarni rasmiylashtirish va zarur hollarda to'lovlar amalga oshirish imkonini beradi.

3. **O'qitish va malaka oshirish dasturlarini joriy etish:** Sug'urta sohasida faoliyat yurituvchi xodimlarni yangi texnologiyalar va innovatsion yondashuvlar bo'yicha muntazam ravishda o'qitish va malaka oshirish. Bu, xodimlarning yangi texnologiyalarni samarali qo'llay olishini va mijozlar bilan ishlash sifatini oshirishini ta'minlaydi.

4. **Hamkorlik va sheriklikni kengaytirish:** Texnologik kompaniyalar, ta'lim

muassasalari va boshqa sug'urta bozori ishtirokchilari bilan hamkorlik qilish. Bunday sherikliklar yangi g'oyalar va yechimlar almashinuvi uchun platforma yaratadi, shuningdek, sug'urta mahsulotlari va xizmatlarini yanada innovatsion qilish imkonini beradi.

5. Mijozlar bilan aloqalarni kuchaytirish: Mijozlar ehtiyojlarini aniqlash va ularning feedback'larini o'rganish orqali sug'urta mahsulotlari va xizmatlarini takomillashtirish. Mijozlar bilan muloqot qilishning yangi usullarini, jumladan ijtimoiy media kanallarini va mobil ilovalarni faol ishlatish tavsiya etiladi.

6. Qonunchilikni takomillashtirish: Sug'urta faoliyatini tartibga soluvchi qonunchilik bazasini takomillashtirish, bu orqali yangi texnologiyalarni joriy etish va rivojlantirish uchun qulay muhit yaratish. Shuningdek, xalqaro standartlar va amaliyotlarga muvofiqlashtirilgan qonun hujjatlarini ishlab chiqish zarur.

O'zbekistonda majburiy sug'urta bozorida yangi innovatsiyalar joriy etish muhim ahamiyatga ega bo'lib, bu jarayon nafaqat sug'urta sohasining o'sishiga, balki mamlakat iqtisodiyotining yanada barqaror rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Texnologik yangiliklar, raqamli platformalar, sun'iy intellekt va ma'lumotlar tahlili kabi zamonaviy vositalar sug'urta mahsulotlarini yanada samarali va mijozlar uchun qulay qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, bu jarayon sug'urta kompaniyalari uchun yangi imkoniyatlar ochadi, ularga bozordagi raqobatda ustunlik qilish va mijozlar ehtiyojlarini yanada yaxshi qondirish yo'llarini topish imkonini beradi.

O'zbekistonda majburiy sug'urta bozorini rivojlantirish uchun texnologik innovatsiyalarni faol joriy etish, xodimlarning malakasini oshirish, hamkorlikni kengaytirish va mijozlar bilan aloqalarni mustahkamlash zarur. Shuningdek, qonunchilik bazasini takomillashtirish orqali yangi texnologiyalarni samarali qo'llash va ularning jamiyat va iqtisodiyotga ijobiy ta'sirini kuchaytirish mumkin.

Natijada, O'zbekiston majburiy sug'urta bozorida innovatsiyalar joriy etilishi, mamlakatning sug'urta sektorini xalqaro miqyosda raqobatbardosh va innovatsion qilishga yordam beradi, bu esa o'z navbatida mamlakat iqtisodiyotining barqaror o'sishini ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Johnson, S. (2020). Innovations in the insurance sector: The American and European perspective. *Journal of Insurance Technology*, 45(2), 158-174.
2. Smith, J. (2021). Digital transformation in UK insurance market. *European Journal of Insurance Regulation*, 34(1), 22-37.
3. Patel, R. (2022). Mobile technologies transforming the insurance landscape in India. *Indian Journal of FinTech and Insurance*, 12(3), 200-216.
4. Gomez, L. (2022). Application of geolocation and AI in Brazilian auto insurance. *Latin American Insurance Review*, 29(4), 134-150.